Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

◆ № 60 (560) ◆ Четвер, 1 квітня 1993 року ◆ Ціна 8 крб.

СТРАЙК—ЗАВТРА?

Усі в Донбасі розуміли: приїзд віце-прем'єра Ю. Іоффе в Донецьк був нерядовим, адже відбувся саме напередодні оголошеного шахтарями триденного попереджувального страйку, наслідки якого можуть стати фатальними. Іоффе нагадав: за два місяці цього року шахтарі України недодали понад 700 тис тонн палива, вуглевидобуток скотився до рівня 50-х років. Уряд вживає заходів — прийнято програму розвитку галузі до 2005 року, вирішуються питання фінансової підтримки. Як заявив Ю. Іоффе, більшість вимог гірників виконано. Втім, лідери страйкового ... у дещо іншої думки; вони вважають, що принципові положення тарифної угоди лишились поза увагою уряду.

Офіційна профспілка та НПГ одразу після зустрічі з Ю. Іоффе скликали нараду шахтарів: як бути зі страйком? Незвичну позицію зайняв Донецький страйком і місцевий осередок НПГ — страйкувати треба лише «під щось суттєве», а таким вони вважають чергову сесію Верховної Ради. Після тригодинної полеміки залишилось у силі попереднє рішення: страйк розпочати 2 квітня. Останнє слово — за шахтарськими колективами на місцях.

ЗУСТРІЧ ДИПЛОМАТІВ З КЕРІВНИКАМИ ДЕРЖАВИ

Як уже повідомлялося, 30 березня у Києві розпочалася інструктивно-консультативна нарада послів, тимчасово повірених та керівників консульських установ України за кордоном. З доповіддю виступив міністр закордонних справ А. Зленко.

У другій половині дня з керівниками дипломатичних представництв зустрівся Голова Верховної Ради України І. Плющ. Під час розмови він зупинився на деяких питаннях щодо ситуації в Україні, створення правової бази для подальшого здійснення політичних та економічних реформ.

Відбувся обмін думками з актуальних проблем та основних напрямів нашої зовнішньої політики. Наголошувалось, зокрема, що вона має бути спрямована на утвердження і розвиток України як демократичної держави, забезпечення стабільності її міжнародного становища. Йшлося також про конкретну участь закордонних представництв у розбудові незалежної України, здійсненні її зовнішньополітичного курсу.

Було висловлено побажання, щоб наші дипломатичні представництва активно сприяли розвитку міждержавних відносин, взаємовигідних економічних зв'язків, інформували громадськість зарубіжних країн про обстановку в Україні, її внутрішню та зовнішню політику — узагальнювали все позитивне з світової практики, що допоможе нашому суспільству рухатися вперед.

Голова Верховної Ради відповів на запитання послів. На зустрічі були також голова Комісії у закордонних справах Д. Павличко, народні депутати, керівні працівники Міністерства закордонних справ України.

31 березня глав українських дипломатичних та консульських місій прийняв Президент України Л. Кравчук. Відбулася конструктивна розмова з широкого кола питань зовнішньої та внутрішньої політики нашої держави. Перед українськими дипломатами виступили віце-прем'єр-міністр, міністр економіки В. Пинзеник, міністр внутрішніх справ А. Василишин, керівники інших міністерств і відомств.

ПІДПРИЄМЦІ ПРОСЯТЬ ЗАХИСТУ

Відбулася зустріч Президента України Леоніда Кравчука з членами президії Національної Ради підприємців.

Виступаючи на ній, голова Ради промисловців і підприємців при Президенті України Валерій Бабич, президент Спілки орендарів і підприємців Олександр Барабаш, голова Центру ринкових відносин Володимир Лановий, генеральний директор асоціації «Кам'янка», директор шахти «Кам'янка-Шахтарська» Петро Цехмістер та інші розповіли про проблеми, пов'язані з діяльністю підприємців. Йшлося про те, що тепер більшість підприємницьких структур зазнає різноманітної економічної і правової дискримінації.

Леонід Кравчук, підбиваючи підсумки зустрічі, підкреслив, що тепер треба спільно розв'язувати існуючі проблеми, формувати справді ринкові відносини, залучати до цього процесу якомога більшу кількість бізнесменів. Водночас він висловив думку про недоцільність створення при Президенті і при Прем'єр-міністрі будь-яких рад з числа підприємців. На його думку, діяти повинні окремі консультативні групи для виконання конкретних доручень.

Цитата дня

«Єдиний засіб виводу Росії з кризи — підтримати платформу Президента Єльцина. Інше означатиме повернення до минулого. Якщо станеться вибух у Росії, уламки обрушаться й на інші країни».

Едуард ШЕВАРДНАДЗЕ.

ВИЖИВЕ СЕЛО— ВИЖИВЕ І ДЕРЖАВА

31 березня у Рівному відбулася нарада з участю Прем'єр-міністра, керівників міністерств та відомств, представників Президента на місцях, голів Рад 13 областей України, тут йшла мова, що далеко вийшла за рамки проблем матеріально-технічного забезпечення господарств. У доповіді міністра сільського господарства і продовольства Юрія Карасика та інших промовців фактично обговорювалися питання нової стратегії по всій сільськогосподарській галузі. Було сказано, що уряд допоможе господарствам під час посіву паливом. Але не можна жити одним днем. Тому розроблено сільськогосподарську програму, окремі пункти її вже почали реалізовуватись.

Юрій Карасик заявив, що з 1 квітня підвищуються закупівельні ціни на сільгосппродукти на 15,5 відсотка. Виділивши на ці цілі мільярди карбованців, уряд проводить обіцяну індексацію цін, викликану інфляцією, підвищенням вартості палива, прагне встановити ціновий паритет.

Після наради відбулася прес-конференція, на якій Леонід Кучма відповів на запитання журналістів.

ВІЗИТ ПАРЛАМЕНТАРІЇВ НА КОСМОДРОМ БАЙКОНУР

Цими днями група українських парламентаріїв на чолі з головою Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки В. П. Лемішем відвідала космодром Байконур, де познайомилася з досягненнями українських вчених, конструкторів, інженерів, які працюють в галузі ракетно-космічної техніки.

Ця поїздка, напередодні затвердження Національної космічної програми України, була викликана необхідністю впевнитися в реальних досягненнях нашої держави в космічній галузі.

Відбулася зустріч та двогодинна розмова з групою депутатів парламенту Казахстану.

Хай живе 1 квітня!

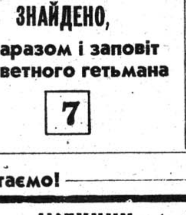
Редакція категорично уповноважена заявити, що віднайдене зрештою золото Павла Полуботка буде розподілятися між трудящими та бізнесменами України (а також представниками діаспори) винятково відповідно до розмірів посмішок згідно зі зразками, що додаються.

Читайте в номері

ЗОЛОТО ПОЛУБОТКА ЗНАЙДЕНО,
а заразом і заповіт славетного гетьмана

7

Експрес-інформація

199-й ПЕРШОКВІТЕНЬ ОДЕСИ

Сьогодні одесити ознаменують 200-річчя свого міста масовим виходом на вулиці. Крім традиційних жартів Жванецького і Ко (Арканов, Ярмольник та інші) відбудуться: міський круїз сатири і гумору «Трамвай першоквітневого бажання», гуморне віче «Купи-продай», акція «Пролетарський сміх на Французькому бульварі», парад блазнів, конкурс не просто рудих, а дуже рудих, а «Вечірня Одеса» надрукувала купон фірми «Бінга», власник якого може виграти один мільйон.

РУБЛІ — ТОННАМИ

Спробу вивезти 2 тонни 152 кілограми рублів попереджено працівниками управління служби безпеки та підрозділу прикордонного контролю в аеропорту «Кіровоград». 20 мільйонів рублів мали покинути межі України без оформлення належної документації. Кажуть, в цьому особливого кримінапу немає, але попередній розгляд справи проводиться.

Вітаємо!

ІМЕНИНИ «НЕЗАВИСИМОСТИ»

Сьогодні виповнюється 55 років колишній «Козе», а тепер незалежній газеті «Независимость». Незважаючи на 1 квітня, журналістський колектив «Голосу України» найсерйознішим чином вітає колег і бажає!

Леонід Кравчук про події в Москві і позицію України

30 березня Президент України Леонід Кравчук виступив на першій сесії Національного комітету по боротьбі з захворюванням на СНІД. Під час перерви він погодився відповісти на ряд запитань журналістів щодо подій, які знаходяться нині в центрі уваги світової громадськості, зокрема, пов'язані з IX з'їздом народних депутатів Росії.

На прохання кореспондента Укртелерадіокомпанії дати оцінку цим подіям Президент сказав:

— Що стосується оцінки з'їзду, то це справа російська. Я вважаю, що росіяни, а також всі інші, хто за ним спостерігав, аналізував, зробили свої висновки і дали оцінки. Зі свого боку, маємо зробити все для того, щоб подібного не сталося у нас. А такі симптоми є. Ми це відчуваємо, коли йде сесія Верховної Ради. На місцях є проблеми взаємовідносин між президентськими і самоврядними структурами влади. Тобто сказати, що у нас зовсім не існує складнощів у здійсненні владних повноважень на всіх рівнях, не можна. Але протистояння немає.

Друге. Потрібно зробити висновок, що можна не тільки говорити про вдосконалення владних структур, а й відповідно діяти. Не можна перетягувати владні повноваження, розмахуючи, як макогоном, Конституцією. По-перше, цей макогон латаний-перелатаний. І хто хоче знайти в Конституції такі речі, які підходять йому, — він знайде. Тому що і наша Конституція сьогодні така, яка доповнювалась, змінювалась протягом останніх двох років. Коли ми проаналізуємо, то відразу побачимо: закони суперечать Конституції, її статті неузгоджені. Тож використовувати Конституцію як засіб вирішення всіх сьогоднішніх проблем дуже важко.

Мені здається, що найважливіше наше завдання в Україні — прийняття нової Конституції. Тільки після цього ми зможемо сказати: всі владні структури, вся влада — від центру і до самих нижчих рівнів — побудовані за принципом статей нової Конституції, і всі мають її виконувати. Вважаю, це найважливіше. І підтримую ідею, яка висловлюється: проект Конституції обговорити на засіданні конституційної комісії, спробувати дійти спільних позицій, особливо у принципових питаннях: як буде будуватися влада в центрі, на місцях, на рівні області, міста, району, села. І з цим проектом, коли конституційна комісія визначиться, йти на Верховну Раду. Конституція не має бути пристосована до старих структур, а бути новою Конституцією нової України.

Запитання: Те, що Ви говорили про розподіл влади, пов'язано з виконавчою, законодавчою, судовою владою. А московський приклад показав, що і четверта влада — преса — теж дуже залежить від того рішення, яке приймається на з'їзді або на Верховній Раді. І намагання підійти до гласності, до свободи слова і до демократії, підібравши все під себе, — це і є один з негативних наслідків процесів, які відбулися в Москві.

Відповідь: Головне, треба виконувати ті закони про пресу, про інформацію, які ми прийняли. Адже вони у нас є.

Запитання: Чи не вважаєте Ви, що тепер співіснування з Росією буде важчим.

Відповідь: Можливо, буде важчим. Але ж закінчення з'їзду — ще не вечір. За прийнятим рішенням постає проблема його виконання. Для мене є проблематичним, скажімо, референдум. Це справа така. Прийняли — буде референдум. А те, що з'їзд вирішив ліквідувати виконавські структури на місцях, які підпорядковані президентові, то скажу так: зробити це буде важко, тому що за ними — тисячі людей.

Якщо взяти Україну, то я стою і стоятиму на тому, що все має бути зроблено після прийняття нової Конституції. Сьогодні це означало б крок до конфронтації. Головне — не допустити її об'єднати і партії, і сили, і рухи, і депутатський корпус, і президентські структури для того, щоб вийти з економічної кризи. Тому що кінець кінцем ситуацію буде визначати становище в економіці. Я можу сказати, що вона сьогодні надзвичайно складна, і згоден з тим, що може об'єктивно ускладнюватися тими процесами, які відбуваються у Росії. Бо якщо там буде якесь загострення, у тому числі і в обласній ланці, районній, то, зрозуміло, це позначиться на виробництві. А коли так буде відбиватися на російському виробництві, значить, і на зв'язках з нами.

Тому маємо подумати про свої дії в екстремальній ситуації. Коли приймався бюджет, я говорив, що нам потрібно мати антикризовий комітет. І знову підтверджую це.

Без цього ми, мабуть, не зможемо реально працювати. Цей комітет повинен мати повноваження, контрольні функції і координувати кожен день, кожну добу, працювати цілодобово. Контролювати, як діють структури на місцях, міністерства, як іде спілкування з банками, Національним банком, хто що робить у цій ситуації. Бо ж головне — вижити економічно. Наш уряд діє в екстремальній ситуації, шукає шляхи виходу. Треба йому допомогти. Треба об'єднатися і припинити конфронтацію, цькування одних на інших, нападки один на другого, звинувачення, образи, які весь час дратують суспільство, дестабілізують його.

Запитання: Але ж весна традиційно пов'язана з потеплінням погоди і з загостренням політичної боротьби: мітинги і таке інше. То це ж теж буде ускладнювати процес стабілізації.

Відповідь: Коли б прислухалися до здорового глузду та мого заклику, то я, наприклад, попросив би сьогодні всі політичні партії, політичні сили — ліві, праві, центристські — зібратись і звернутись до Верховної Ради або до президента з пропозицією накласти мораторій на всі мітинги, на всі викликані штучно страйки і таке інше, для того, щоб вийти з кризи. От коли б хоч деякі показали приклад: ми закликаємо не до бійки, а до об'єднання. У нас можуть бути різні погляди, різні ідейні переконання, але головне нині — вижити економічно. На цей час треба об'єднатись. Бо коли економіка хвора, будь-який стрес для неї небезпечний.

Запитання кореспондента УКРІНФОРМ: Нещодавно у Центрі стратегічних і міжнародних досліджень виступив відомий американський політолог Збігнев Бжезінський. Він говорив про відносини між Росією та Україною і позицію США.

Один з висновків, які зробив політолог, такий: складається враження, є і все більше фактів, які свідчать про те, що на Україну здійснюється своєрідний тиск з метою ізолювати її, підірвати її соціально-економічні структури. І на підтвердження цього він навів факти про те становище, яке склалося у нас з постачанням енергоносіїв з Росії. Як Ви прокоментуєте це і як розглядаєте майбутні взаємини України з Росією?

Відповідь: Пан Бжезінський досвідчена людина. Людина, яка аналізує світ, маючи відповідний досвід. До нього треба прислухатись. Звичайно, він знаходиться трохи далі від нас. Можу сказати: є нюанси, які знаємо тільки ми — в Україні і в Росії. Думаю, не можна говорити про відвертий тиск. Але є зв'язок економічних стосунків України і Росії, причому надто тісний зв'язок. Проблеми стратегічної ядерної зброї, Чорноморського флоту — існують. Ми весь час хочемо зробити так, щоб економічні стосунки були незалежні від проблем політичних, які ми кінець кінцем можемо розв'язати. Тому що ті проблеми, хоч і мають надзвичайно важливий характер, але вони все ж регіональні. Що ж стосується економіки, того ж газу і нафти, то тут зачіпаються інтереси всіх людей, які живуть в Україні. У тому числі, до речі, і росіян. А їх 11 мільйонів. І якщо Росія турбується про росіян в інших державах, то вона має враховувати і цю ситуацію.

Але це все ж таки не глобальна проблема. Глобальна та, що економічні стосунки мають будуватися на принципах рівноправності, на принципах економічної цілеспрямованості, доцільності і таке інше. Я виступаю за це. Переконаний у тому, що нам вдасться з Росією налагодити саме такі стосунки.

Запитання: На Вашу думку те, що ми бачили у Москві під час з'їзду, чи не вплине воно негативно на сам процес підготовки до ратифікації у нашому парламенті Договору «СТАРТ-1» і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї?

Відповідь: Якийсь вплив буде, але не думаю, що визначальний. Адже наш курс визначається і Декларацією про незалежність України, і постановою Верховної Ради. Та й більшість народних депутатів, розуміючи всю складність цієї проблеми, стоятимуть на послідовності і незмінності визначеного курсу. Інша справа, що дещо може бути розглянуто на Верховній Раді. Це гарантії безпеки нашої держави, фінансові і організаційні проблеми, якісь застереження. Це нормальний процес. Але ставити питання так, що через складну політичну ситуацію у Росії ми змінюємо свій стратегічний і політичний курс, не можна.

Запитання: Леоніде Макаровичу, поїздка міністра закордонних справ України Анатолія Зленка до США, зустрічі з Президентом Б. Клінтоном, іншими представниками нової адміністрації якоюсь мірою дають привід сподіватися на те, що нова адміністрація має намір більш ефективно розбудовувати стосунки з Україною.

Відповідь: Не може бути так: ось сьогодні Україна утворилася і завтра весь світ приділяє увагу тільки їй. Людство має зрозуміти, хто ми є, яку політику проводимо, яким курсом ідемо, чи наші кроки є послідовними, чи вони викликані якоюсь ситуацією і можуть бути дуже серйозні корективи. З'явилась держава, її треба вивчити. А для цього потрібен час. Це — перше.

Друге. Держава завжди заявляє про себе своїми можливостями — економічними, фінансовими, інформаційними. Ми їх не маємо. І це створює для інших держав інформаційний вакуум — тобто знання про нас, як про державу, недостатні. Це також потрібно бачити. Але час іде. Я вже двічі відвідав Сполучені Штати Америки, їдуть парламентські делегації, відбуваються зустрічі на рівні комісій, парламентаріїв, Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра. Ці поїздки по світу дуже потрібні. Вони дають знання, інформацію про наш народ, державу, її політику. Держава не може існувати в ізоляції. Ми переборюємо цей вакуум своїми безпосередніми контактами. Це дуже важливо.

Вчора я мав інформацію від міністра закордонних справ про його поїздку до США. Я задоволений його роботою — інформаційною і політичною. Сподіваюсь, це ще один крок до визнання. Маємо це робити.

Але тут є одна небезпека. За кордон виїздять багато делегацій, у тому числі і депутатських. І кожен депутат має свою точку зору, яку я поважаю, на ту чи іншу проблему. За кордоном він її висловлює. І ніхто не може йому цього заборонити. Але перш ніж викласти свою точку зору, він має сказати: це не є державною політикою, це моя особиста точка зору. Уявіть: він виступає і заявляє про те, що Україна має бути ядерною. У світі сприймають це так: говорить депутат, значить, мабуть, це державна позиція.

По іншому чинять американські конгресмени. Приїздить хтось з них і під час спілкування говорить: це наша державна політика. З цим я погоджуюсь. А ось у цьому питанні я критикую, скажімо, уряд. Однак, це моя точка зору.

У практиці ж наших парламентаріїв, повторюю, особиста позиція видається за політику всієї Верховної Ради або держави. Це, мабуть, дитяча хвороба, вона має переборотися, але вона є і вона завдає нам шкоди. Інколи я змушений спростовувати, пояснювати, що це особиста думка депутата, що державну політику виробляє весь парламент, а не окремий депутат, що державна політика — це політика уряду, президента, державних структур. Та що ж зробиш — це проблема становлення держави, проблема нашої молодості.

Леонід Кравчук відповів також на інші запитання журналістів.

Від Укрінформ запитання ставив кореспондент Олексій ТРОЦЕНКО.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення в запас військовослужбовців та про черговий призов громадян України на строкову військову службу

Відповідно до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» **постановляю:**

1. Звільнити в запас із лав Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Прикордонних військ України, Військ внутрішньої та конвойної охорони, Військ цивільної оборони України, Чорноморського флоту у травні-червні 1993 року військовослужбовців, які вислужили встановлені строки строкової військової служби.

2. Призвати на строкову військову службу до лав Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Прикордонних військ України, Військ внутрішньої та конвойної охорони, Військ цивільної оборони України, Чорноморського флоту у травні-червні 1993 року громадян України чоловічої статі, яким до дня відправки у військові частини виповнилося 18 років і які не мають права на відстрочку, та громадян старшого призовного віку, що втратили право на відстрочку від призову на строкову військову службу.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
29 березня 1993 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення Представника Президента України у Хотинському районі Чернівецької області

За грубі порушення законодавства, що виявились, зокрема, у недодержанні вимог статті 3 Закону України «Про Представника Президента України», а також за вчинення дій, не сумісних із статусом Представника Президента України, звільнити СКРИПНИКА Сергія Михайловича з посади Представника Президента України у Хотинському районі Чернівецької області.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
30 березня 1993 року

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

31 березня у постійних комісіях Верховної Ради продовжувалося обговорення проектів індикативного плану економічного і соціального розвитку та Державного бюджету України на 1993 рік.

Засідання Комісії з питань економічної реформи і управління народним господарством розпочалося з інформації міністра фінансів Григорія П'ятаченка, який, зокрема, підкреслив, що в нинішніх умовах бюджет потрібно уточнювати принаймні щоквартально. В першу чергу це продиктовано швидкою зміною цін на енергоносії.

Народні депутати, запрошені на засідання експерти і фахівці прискіпливо вникали в показник як доходної, так і видаткової частини бюджету, уточнювали ті чи інші питання, висловлювали конструктивні пропозиції та рекомендації. В результаті обговорення вироблено рішення, що має концептуальний характер.

Конкретні зауваження і пропозиції, які спрямовані на поліпшення соціально-економічного становища держави, були висловлені при обговоренні проектів документів на засіданнях комісій з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин, з питань розвитку базових галузей народного господарства, з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства, у питаннях соціальної політики та праці, у питаннях екології та раціонального природокористування, з питань здоров'я людини.

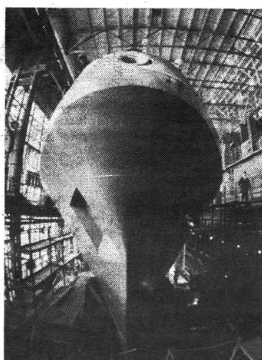
Робота у постійних комісіях триває.

Прес-центр Верховної Ради України.

Конверсія

БЕЗ КЕРМА І БЕЗ ВІТРИЛ

перебуватиме вкрай вигідна й престижна для України галузь доти, доки не буде розроблено й затверджено національну програму судно- і кораблебудування

СПОЧАТКУ про таку ось парадоксальну ситуацію. З одного боку, суднобудівні заводи Миколаєва шукають і замовників, і ринки збуту за рубежем, з другого — українські пароплавства та риболовецькі флотилії замовляють і купують судна на зарубіжних верф'ях. Ось тільки два факти. Чорноморське пароплавство розмістило замовлення на десять універсальних суховантажних суден на верф'ях німецького міста — порту Росток, п'ять з них уже здано в експлуатацію. Шість вантажних теплоходів для Українського Дунайського пароплавства споруджують корабели Португалії, два з них уже надійшли до Ізмаїла...

2. У ПОШУКАХ ЧУЖИХ ПРАПОРІВ

Дехто скаже: що ж, коли виходити з умов ринку, то картина цілком нормальна — продаємо, купуємо. Та ось іще інформація для роздумів. П'ять суден, вже одержаних ЧМП з Ростока, плавають нині морями-океанами під прапорами Ліберії й Багамських островів. І це — тенденція, що проглядається вже досить виразно. Чи не вийде незабаром так, що над судами вже й не побачиш українського прапора? А на їхніх бортах — українських назв?

То чому ж усе-таки і суднобудівники, і моряки та рибалки взяли курс на чужі прапори? Причин тут немало. Ось одна з них: за існування Радянського Союзу Миколаїв був зорієнтований в основному на поповнення флоту Росії, Україна ж його звідси майже не одержувала. Так, з 500 траулерів, споруджених на ЧСЗ за останні десятиріччя, 400 стали власністю Росії, Україна ж одержала їх якихось десяток. Те ж саме з рефрижераторами об'єднання «Суднобудівний завод ім. 61 комунара», з переробними базами заводу «Океан». Отже, певною мірою, й досі діє стара звичка: судна продовжують направляти до Росії, хоч звідти у відповідь і не надходять належні кошти. А коли й змінює хтось адресу, то не на користь українського флоту. Бо, виявляється, наші пароплавства не мають коштів. Але ж, скажете, вони купують судна за рубежем? Так. В основному під кредити, за які потім розраховуються, одержуючи прибутки від експлуатації суден. Оті кредити, як і чужоземні прапори, задарма, зрозуміло, не даються. Все обходиться в немалу копієчку. То де ж вихід з отого, ніби замкнутого, кола?

Він, вважають фахівці-практики, насамперед, у негайній розробці й затвердженні на державному рівні морської доктрини України, а на її основі — національної програми судно- й кораблебудування, яка б сповна враховувала народногосподарські й оборонні інтереси держави. Тоді, міркують вони, суднобудівники знали б, чого і скільки мають спорудити для вітчизняного флоту сьогодні, завтра, а моряки-експлуатаційники — чим, що та куди возити, аби ефективно використати міцніючий транспортний потенціал. Без такої ж програми й перші, й другі — мов отой «летючий голландець», без керма і без вітрил. І знову чую сумніви: то що, буде програма — з'являться гроші на спорудження суден, на їх придбання? Так, якщо чітко уявляти, на які цілі, з якою метою — то мають з'явитися.

Недавно ось випало розмовляти з начальником Чорноморського морського пароплавства П. Кудюкіним, якому указом Президента доручено очолити розробку Національної програми створення танкерного флоту України. Він розуміє ситуацію так. По-перше, раз програма національна, значить, вона вкрай потрібна народові України — і уряд, отже, шукатиме змогу її фінансового та матеріального забезпечення. По-друге, під таку гарантовану державою програму цілком реальна справа — створити могутнє акціонерне об'єднання. Будуть, отже, державні гарантії — бажаючі вкласти кошти знайдуться.

Власне, створення танкерного флоту — то лиш одна з граней загальної будови морської доктрини України. А ще ж є флот риболовецький, який старіє, вимагає оновлення й інтенсивнішого використання, бо рибою постачає нас дедалі гірше й гірше, — і тут, думається, знайшлися б зацікавлені як всередині держави, так і поза нею. Власне, вже знаходяться. Недавно ось Миколаївська облдержадміністрація дала згоду на створення спільного українсько-російського підприємства щодо переробки риби й морепродуктів, до якого на рівних засадах (по 50 відсотків паю) увійдуть юридичні особи України й Сахаліну. За цим принципом вони разом створюватимуть флот, формуватимуть екіпажі, розподілятимуть продукцію. Хіба не можна було б створити подібні компанії і всередині країни, об'єднавши зусилля суднобудівників, рибалок, банків, усіх зацікавлених організацій? Слід робити практичні кроки для оновлення й інших видів національного флоту — пасажирського, суховантажного, з розробки шельфу, рятувального тощо.

Потрібна, отже, повторимо, морська доктрина України. Якісь намітки, пропозиції вже є. Проте, як вийшло на практиці, в уряду В. Фокіна до розгляду й затвердження тієї програми руки вже не дійшли, а в уряду Л. Кучми — ще не дійшли.

А шкода. Бо, з одного боку, якщо чітко визначитися тільки по миколаївських суднобудівних заводах, надати їм державну підтримку і свободу дій, то вони могли б не тільки справно оновлювати флот України, а й, працюючи на експорт (потужності дозволяють), до 2000 року дати нашій державі, підрахували фахівці, не менш як 3,5—4 мільярди доларів прибутку. А з іншого боку, Україна дедалі впевненіше заявляла б про себе як велика морська держава, якій під силу перевозити пасажирів і вантажі не тільки свої власні, а й інших держав, ловити рибу не тільки для себе, а й для сусідів. І, таким чином, заробляти ту ж валюту, міцніти економічно.

Поки ж що ховаємося під чужі прапори. Поки що нас витурюють з прибережних вод Африки, Азії, Америки, не дозволяючи ловити там рибу, бо, бачте, такої держави, як Україна, там не знають...

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».
Миколаїв — Одеса — Київ.

(Продовження. Початок у № за 31 березня).

Польовий стан

ПІД ЛЕЖАЧИЙ КАМІНЬ БЕНЗИН НЕ ТЕЧЕ

Про те, яка нині скрута з пальним, зайве розповідати. Створений в області штаб з розподілу і контролю за використанням нафтопродуктів щодня мало не по кілограму ділить їх між міськими споживачами. А ось для села картина вимальовується оптимістичніша. Виконуючи розпорядження Кабінету міністрів про виділення селу в березні 80 відсотків пального, яке надходить, місцеві постачальники не лише створили нобхідний для посівної запас, а й подбали про майбутнє. Як їм те вдалося? Саме це запитання і привело мене до начальника Кіровоградського обласного управління із забезпечення нафтопродуктами Валерія Мишериченка.

— Якщо говорити про село, то для тривоги підстав немає. І вологу закрити є чим, і посіяти. На 20—25 днів весняно-польового комплексу у минулі роки нам було потрібно десь 8 тисяч тонн бензину і 30 тисяч тонн солярки. Нині ми уже передали на зберігання агропостачу 13,2 тисячі тонн бензину, а невдовзі надійдуть ще чотири тисячі. Тобто з цього виду пального буде дві норми. Не хвилюємося й за дизпальне. До заготовлених 21,4 тисячі тонн днями додасться ще чотири тисячі. Трохи гірша ситуація з моторними мастилами. Але й з ними проблему розв'язуємо. З потрібних 1200 тонн уже 600 віддали селу, ще 300 тонн є на базах. А оце повідомили з Волгограда, що дві цистерни з мастилами вже в дорозі, ще п'ять закінчують наливати.

— І як же вн умудрилися викрутитися з такої складної ситуації? Адже скрізь тільки й чути, що переробні заводи стоять, з нафтою перебої...

— Головне, що ми не спали і не чекали, доки нам піднесуть усе на тарілочці. Заздалегідь розіслали своїх людей по всіх-усюдах, де тільки можна щось роздобути. Мій заступник щойно повернувся з Києва, один працівник сидить у Кременчуці на нафтопереробному заводі, інший — у Волгограді. У нас раніше існували прямі зв'язки з російськими підприємствами. Це дуже допомагало. Ми постаралися їх зберегти і за нинішніх умов. Крім того, налагодили ділові стосунки з малими структурами. Наприклад, МП «Система» з Волгограда торік дало нам 1000 тонн мастил. І в нинішньому також допомагає.

— Як я зрозумів, названі вами обсяги — це те пальне, що надходить по лінії держави. Але ж є й інші шляхи, зокрема для колгоспів, радгоспів, інших сільськогосподарських підприємств.

— Безперечно. Те, що ми постачаємо,— мінімум. Для села пального треба значно більше. Але керівники господарств теж не дрімають, пам'ятаючи, вибачте за перелицювання народного прислів'я, що під лежачий камінь бензин не потече. Тому самі дістають бензин і солярку, де зможуть. Чи за бартером, чи якось інакше. Це вже, так би мовити, їхня комерційна таємниця. Днями побував у районах і побачив, що багато які господарства дещо припасли і без нашої допомоги. Бо селяни знають, що посівна — лише початок робіт у полі. Думаю, у квітні ми зможемо зробити все, щоб агропромисловий комплекс працював без перебоїв.

— Сказане вами в основному стосується організованого сектора агропромислового комплексу. А як бути приватникам, міським жителям, яким виділили городи за кілька кілометрів від обласного та районних центрів?

— В області кілька десятків тисяч городніх ділянок, виділених міським жителям. І ми розуміємо, що обмеження з пальним для міста може боляче позначитися на городниках. Якщо не їздитимуть туди автобуси, люди просто нічого не посадять і не посіють. Тому на засіданні обласного штабу розглянули і це питання. Нам подали списки садово-городніх кооперативів з відстанями до них, і ми вирішили виділити 80 тонн пального на місяць, щоб люди змогли впоратися з городами.

— Слухаєш вас і аж не віриться. Все без проблем...

— Ні, проблеми є. Скільки завгодно. Та найбільша і найболючіша з них та, що Національний банк України не продає рублів у необхідній кількості. Мій заступник недавно повернувся з Києва. Був і в банку, і в Комітеті з нафти та газу, але нічого втішного не привіз. А в нас є клієнти, які готові продати пальне за російські гроші. Вже й цистерни стоять налиті. Але ж чим платити? В Росії купони не ходять.

— Що ж, бажаю вам успіху.

Інтерв'ю узяв Микола ВОЛОК,
власний кореспондент «Голосу України».
Кіровоградська область.

Ви запитували

Хто має право на земельну ділянку?

Запитання 10. На основі старого Земельного кодексу трьом дорослим членам сім'ї було надано по 0,15 гектара землі. Чи правомірно на основі нової редакції Земельного кодексу здійснити приватизацію землі в цій сім'ї?

Земельні ділянки для будь-яких цілей передаються (надаються) главі сім'ї на сім'ю в цілому як за старою, так і за новою редакцією Земельного кодексу. У цьому ж випадку, якщо земельна ділянка була надана для ведення особистого підсобного господарства, а її загальна площа становить 0,45 гектара, то цю ділянку можна передати у приватну власність.

Запитання 11. Чи буде приватизуватися земля, передана сесією сільської Ради в тимчасове користування громадян?

Якщо ці земельні ділянки надані громадянам у тимчасове користування для ведення городництва, сінокосіння або випасання худоби, то вони не повинні приватизуватися.

Запитання 12. У скільки років громадянин має право взяти землю у власність?

За досягнення повноліття.

Запитання 13. Чи має право на земельну ділянку для вирощування сільськогосподарської продукції громадянин, який проживає в Росії, але родом із цього села?

Ні, не має. Згідно із статтями 6 і 7 Земельного кодексу право власності на землю та право постійного користування землею надано громадянам України.

Продиктовано в номер

ТЕСТИ Є, АЛЕ МАЛО

Учора вранці автомобіль з повним зібранням тестових завдань для випускних та вступних іспитів, які проходитимуть в школах та вузах України, виїхав з N-ї столичної друкарні. В. Доній, начальник управління шкіл Міносвіти, повідомляючи журналістам цю новину, із зрозумілих причин не назвав адреси цієї друкарні (хоч для особливо «підприємливих» кіл, напевне, її координати не є таємницею). В. Доній лише запевнив, що до 10 квітня вантаж надійде в кожну з 8500 11-річних шкіл України. По скільки примірників — відповісти важче. Бо один збірник тестів — це 11 томів тестових завдань з різних дисциплін. З кожної дисципліни розроблено 10 варіантів двома мовами. Кожен україномовний варіант видруковано 20-тисячним тиражем, російськомовний — 10-тисячним. Збірник тестів направлено і в школи національних меншин для перекладів на їхню рідну мову.

Міносвіти, розуміючи, що цього явно замало, розмірковує, де дістати папір для додаткового тиражу. Пропозицій від різних комерційних структур надходить чимало, але поки що, як зрозуміли журналісти, умови жодного партнера Міністерством освіти не прийняті. А до початку експерименту лишилося менше трьох тижнів.

В. Гондюл, заступник міністра освіти, аби пригасити ажіотаж довкола газетних «тестових» публікацій, підкреслив, що монопольне право на друкування будь-якої ексклюзивної інформації: варіантів тестів, рекомендацій, коментарів щодо навчальних закладів, які беруть участь у експерименті, має право лише газета «Освіта». Решта так званої офіційної інформації — або вторинна, або спекулятивна.

Міносвіти вважає, що попередні результати експерименту будуть відомі не раніше, ніж у січні. Поки що за попередньою апробацією тестів у школах Києва і області, педагогічних вузах, в інститутах підвищення кваліфікації на 80 відсотків аудиторія справилася із тестовими завданнями.

ЗНОВУ НЕ ПОРОЗУМІЛИСЬ

Голова Чернігівської облради О. Лисенко, виступивши зі звітом про свою діяльність на 16 сесії, мав необережність похвалитися: «У нас стосунки з облдержадміністрацією найкращі в республіці». Проте вже при розгляді другого питання порядку денного виявилося, що це далеко не так. Сесія, після дебатів з виконавчою владою, вирішила передати фонду комунального майна і приватизації облради права орендодавця, чим позбавила цих функцій відповідний підрозділ облдержадміністрації. Представники останньої заявили, що подадуть до суду. Обидві сторони, відстоюючи своє, апелюють до законів Верховної Ради, які дають привід для багатозначного тлумачення відповідних положень.

ЗАПОРІЖЦІ СІЮТЬ

У Запорізькій області весняно-польові роботи в розпалі. Найактивніше працюють у приморських районах, а також у Мелітопольському та Веселівському. Станом на 1 квітня ярі культури посіяно в області на площі 50 тисяч гектарів.

«ПЛАТОН» МЕНІ ДРУГ...

Щось новеньке

Цього разу обійдемося без «але». У кого виникнуть сумніви — завітайте на Хрещатику у магазин-оптику «Платон». Не по дорозі? Їдете до Одеси? Що ж, і тут зможете відвідати «Платона». У вас відкриються очі, що це не просто магазини — своєрідні центри обслуговування. З кабінетом діагностики, де найсучасніша апаратура, досвідченим лікарем-окулістом. Він, за хвилину ознайомившись з комп'ютерними даними, відразу визначить скло, порадить, яка саме оправа вам пасуватиме.

Розраховуватися не обов'язково у ВКВ, у карбованцях, запевнили, теж можна. Чому згадали про ВКВ? Бо товар — заморський, зокрема оправа — з Німеччини. З лінзами простіше — їх тепер виробляштимуть в Іллічівську Одеської області на колишньому військовому заводі «Квант».

До речі, з нього все й почалося. При заводі виникла державна орендна фірма «Спектр», яка разом з німецькою фірмою «Оптикура» і заснувала СП «Платон».

— Ми плануємо, — розповідає його генеральний директор Ханс-Райнер Ківель, — відкрити цілу мережу подібних магазинів в усіх обласних центрах України. Слідом за Києвом йтиме Львів. Я там навчався, спогади, знаєте, приємні... Повірте, приїхали сюди не для того, щоб, як у вас кажуть, «варити гроші». Вдома, у Німеччині, ось такі окуляри, — показує на вітрину, — коштують 150—170 марок. Окуляри від СП «Платон» коштують значно дешевше. Сподіваюся, що киянам, як до цього і одеситам, наш товар сподобається.

Отже, як вважаєте, «Платон» мені друг?..

Олександр КЛИМЕНКО.

На фото автора: директор фірми «Оптикура», член правління СП «Платон» Томас Хартман під час відкриття київського магазину-оптики «Платон».

Курйози

Є Й ТАКА ПАРТІЯ

На політичному полі Донеччини новостворених партій — хоч греблю гати. І ось народилася ще одна. Вона називається ПВО — Партія Веселунів Окрема. Її фундатор не позбавлений почуття гумору донеччанин Дмитро Чепілко не без підстав вважає, що невдовзі ПВО стане наймасовішою партією в Україні, позаяк стати її членом може кожен, хто сміявся бодай раз у житті.

Це по-перше. По-друге, геть відсутня тяганина з прийомом — входити й виходити з ПВО можна щодня. По-третє, внески кожен платить сам собі. Кожен член партії є одночасно її вождем, отож інтриг та боротьби за портфелі не буде. Тим більше, що високих посад усього дві, і обидві зайняті вже згадуваним фундатором та його заступником з карикатури пролетаріату художником-карикатуристом Миколою Капустою. Як і кожна серйозна партія, ПВО має свою програму, навіть дві: програму-максимум і протилежну.

Перша — це захоплення влади: наступного року фундатор висуватиме свою кандидатуру на пост Президента України.

А програма-мінімум передбачає захоплення четвертої влади, тобто заснування свого періодичного видання. А першочергова мета партії — сміятися, сміятися й ще раз сміятися, за будь-яких обставин, і не лише першого квітня!

Павло КУЩ.

Коротко

«БЛАТНІ» ДО США НЕ ПОЇДУТЬ

П'ятнадцять переможців спеціального тестування серед учнів області, яке проводилося у СШ № 1 Хмельницького, відібрано для подальшої участі у конкурсі, який визначить п'ятьох кандидатів на поїздку на навчання до США. Імена щасливців будуть названі лише влітку, після перегляду тестових анкет фахівцями з США.

Надія ПАКУЛЬКО.

Хмельницький.

Знай наших!

МАЙЖЕ ПЕРШОКВІТНЕВІ СЮЖЕТИ

Костянтинівський бізнесмен В. Коханий стояв біля вікна і поливав з автомата Калашникова проспект Космонавтів. Йому було весело. Земляки Коханого до таких жартів не звикли, а тому розбігалися всусібіч. Співробітники карного розшуку при арешті стрільця відібрали автомат і 40 нерозстріляних патронів. Ведеться слідство. Коханий, виявляється, був під впливом наркотиків.

А на одній з автотрас міліція затримала два повних бензовози, що йшли з Іловайська до Криму. Бензин було придбано на Іловайській нафтобазі по 101 крб за кілограм, тоді як ціна його тут — 450 крб. Директор нафтобази І. Семенов зустрітися з міліцією відмовився.

І — курйоз. Як повідомила обласна газета «Жизнь», під час рейду маріупольської міліції по підпільних будинках розпусти, в одному з таких гніздечок затримано двох студентів, військового і пенсіонера. Всіх невдовзі відпустили, причому останнього — без будь-якого осуду: незручно було читати мораль мужчині, якому місяць тому виповнилось 82 роки.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

Реалії

РЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ

В Одесі створено регіональну Академію наук. Програма її діяльності враховує насамперед місцеві особливості і проблеми. Так, передбачено широкий спектр наукових розробок по дальшому розвитку курортно-рекреаційних комплексів, налагодженню фармаіндустрії на базі грязей Куяльницького лиману, очищенню питної води, приведенню в дію нетрадиційних джерел енергії, виробництву продуктів дитячого харчування.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Футбол. Перша ліга

«ТЕМП» І В ОДЕСІ «ТЕМП»

Ох, як би хотілося прихильникам миколаївського «Евіса», щоб чемпіонат тільки-но розпочався і їхній клуб не тримали у середині турнірної таблиці гріхи першого кола. Бо та команда, що завершувала його, і та, що розпочала друге, як кажуть в Одесі, дві великі різниці. Звичайно, після двох турів висновки про міць «Евіса» робити рано, але безперечно: його гра стала новою. І лідерам доведеться рахуватися з миколаївцями.

У звітному турі вони легко обіграли павлоградський «Шахтар» — 4:0. Перемогу, як і у попередньому матчі, «Евіс» заклав ще у першому таймі. Спочатку Пономаренко (15) відкрив рахунок, а потім тричі відзначився відомий форвард Полстянов. Спочатку він реалізував пенальті (27), а потім забив два красиві м'ячі (43 і 87).

Переконливу гру на старті другого кола демонструє і шепетівський «Темп», який на виїзді вже здобув чотири очка. Гол Кривенка (50) цього разу приніс «Темпу» перемогу в Одесі.

«Нафтовику» з Охтирки не вдалося утримати одноосібне лідерство. У Білій Церкві «Рось» запропонувала гостям високий темп і боротьбу за м'яч по усьому полю. Лідер прийняв таку гру. І на гол Коренєва (22) Піскун (24) тут же відповів влучним ударом. Рахунок 1:1 зберігся до кінця матчу.

Вінницька «Нива» знову порадувала своїх прихильників високою результативністю. І знову тільки у першому таймі. Овчаренко, який перейшов до «Ниви» з чернігівської «Десни», забив перший гол у матчі із «Закарпаттям» на 11 хвилині. Через дві хвилини у ворота закарпатців було призначено пенальті. До м'яча підійшов кращий пенальтист Миколаєнко, але воротар вгадав напрям удару. Миколаєнку все ж вдалося добити м'яч у сітку. Ще один гол забив Надуда (22). У другому таймі Черніченко (60) відіграв один м'яч. 3:1 перемогла «Нива».

Цікавим був матч у Києві, де «Динамо-2» приймало «Ворсклу». Вже на третій хвилині Піндеєв нагадав, що претендуватиме на звання кращого бомбардира першості. Звичайно, якщо його з «Ворскли» не переведуть до київського «Динамо». У киян відзначився молодий і дуже активний форвард Паршин (58). Нічия? Ні. Футболісти Полтави після помилки воротаря обіграли захист киян, який очолював Цвейба, і Іванов (62) приніс перемогу «Ворсклі» — 2:1.

Результати решти матчів: «Автомобіліст» — «Десна» — 1:0, «Артанія» — «Кристал» — 1:1, «Металург» — «Поліграфтехніка» — 1:1, «Прикарпаття» — «Сталь» — 0:0, «Приладист» — «Хімік» — 1:1, «Норд-АМ-Поділля» — «Скала» — 2:1.

Лідирують «Нафтовик» і «Нива», у яких по 23 очка, «Темп» має 31 очко. «Ворскла», СК «Одеса» і «Прикарпаття» по 29.

Матчі наступного туру відбудуться 4 квітня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ПРИЗ РОЗІГРАНО

Хокей. Кубок МХЛ. Плей-офф. Фінал. «Динамо» (Москва) — «Лада» (Тольятті) — 3:2, 4:3, 5:1.

Подробиці

ФАТАЛЬНА СВАРКА

«Від рук вбивць загинули лідер Народного фронту Таджикистану Сангак Сафаров та командир найбільшого його підрозділу Файзалі Саїдов», — говориться в офіційному повідомленні, розповсюдженому ввечері 30 березня в Душанбе. Наголошується, що це були «кращі сини народу» і що їхнє фізичне знищення — «складова частина мерзенних планів ворогів нації».

А згідно з неофіційними джерелами, до їхньої загибелі призвела сварка, що спалахнула між ними. Приводів для суперечностей було більш як достатньо. Молодий та імпульсивний Файзалі останнім часом дедалі частіше відмовлявся виконувати накази свого шефа, маючи таке ж саме по силі угруповання, як і Сангак (до 600 ополченців, дюжина БТРів, кілька танків, сотні одиниць автоматичної стрілецької зброї). Образи, викликані несправедливим, на погляд Файзалі, розподілом почестей та місць в уряді, штовхали його на досить ризиковані кроки. Стурбований цим уряд і сам лідер Народного фронту намагались не раз узгодити протиріччя, та успіх був невеликим.

Коли цього разу всі аргументи було використано, в хід пішла зброя. Невідомо, хто вистрілив першим — Сангак чи Файзалі, та вслід за цим відкрила вогонь їхня охорона. Число жертв, за даними військових, становить від 7 до 15 чоловік.

Про наслідки трагедії поки що рано говорити. З одного боку, уряд одержав шанс роззброїти загони Народного фронту, які виконали свою історичну місію, розгромивши наприкінці минулого року сили ісламської опозиції. Та з іншого боку, є багато сумнівів щодо наявності в уряді достатньої кількості власних сил для виконання цього завдання (Міністерство оборони тільки-но почало формуватися). Чи не почнуться розбирання між прихильниками Сангака та Файзалі ще до того, як у них віднімуть зброю? Цим, у свою чергу, може скористатися ісламська опозиція, яка, незважаючи на втрати, зберегла частину своїх сил у глухих гірських ущелинах у самому Таджикистані і навіть, як кажуть, на афганській території.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Власкори повідомляють

Бішкек

І ЛЕВ ТОЛСТОЙ ПОЗАЗДРИВ БИ

246 гектарів землі передано згідно постанови глави районної адміністрації фермерському господарству «Тинайхан» у Чуйській долині. Такий великий наділ дістався... трьом фермерам.

І сталося це в одній з найбільш густонаселених зон республіки, де дуже гостро є проблема вільних земель, а межа мрій фермера — 15 соток. Проте така нечувана щедрість, як виявилося, пояснюється зовсім не землеробським талантом членів «Тинайхана», а родичанням глави господарства з спікером киргизстанського парламенту Медеткáном Шеримкуловим.

Безумовно, таким землям позаздрив би і навіть граф Лев Толстой, який володів, як відомо, 120 гектарами.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Мінськ

ЗАХІД ОЦІНИВ

На здійснення економічних реформ у Білорусі адміністрація Сполучених Штатів виділила додатково 65 мільйонів доларів. Про це оголосив держдепартамент США.

Як вважають білоруські політики, таке рішення є наслідком ратифікації Верховною Радою республіки Договору СНО-1 і приєднання (як без'ядерної держави) до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Віктор ХОРОШКО.

У сусідів

ОСТАННІЙ ДЗВІНОК?

Не виключено, що польських дітлахів жде неочікувана радість: уже через місяць вони можуть припинити навчання. Як було заявлено на представницькому зібранні вчителів, яке входить до «Солідарності», у разі невиконання урядом їхніх вимог 4 травня у школах буде оголошено страйк.

Професія вчителя у Польщі, до речі, так само, як і в нас, аж ніяк не є привілейованою і оплачується відповідно. А тим часом ціни зростають. Досить сказати, що збільшується вартість залізничних квитків, ліків, багатьох продуктів харчування.

Учителі з «Солідарності» вимагають середнього підвищення заробітної плати на 600 тисяч злотих, тоді як власті погоджуються лише на 360 тисяч.

Чи будуть зірвані заняття в навчальних закладах? Таке питання хвилює всю Польщу. І передусім батьків, діти яких можуть достроково піти на канікули.

Володимир САВЦОВ.

Варшава.

З «гарячих» точок

ВІЙСЬКА ПОВЕРТАЮТЬСЯ

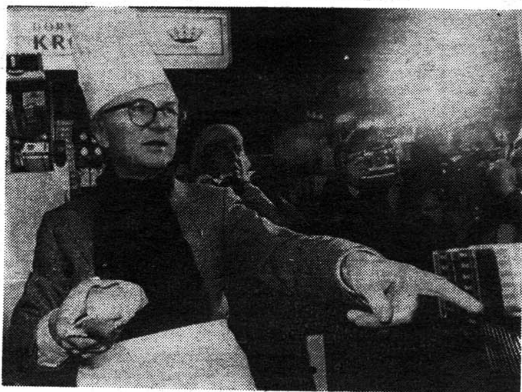
Поки що тільки на кораблі, що стоять біля берега

Майже 1.300 морських піхотинців США почали залишати порт Кісмайо на півдні Сомалі, який останніми днями вони намагалися очистити від бойовиків сомалійських угруповань, що протиборствують між собою. Американці повертаються на борт чотирьох військових кораблів, котрі стоять біля берегів цієї країни в районі Африканського Рогу. Після висадки минулого четверга американці, які з'єдналися з бельгійським батальйоном чисельністю 800 чоловік, здійснили широку операцію з прочісування Кісмайо, не зустрівши протидії з боку місцевих збройних формувань.

— Нам не чинили жодного збройного опору в Кісмайо, ми не виявили якихось свідчень про пересування загонів міліції кланів, які суперничають між собою, однак нам вдалося конфіскувати невелику кількість зброї,— підбив підсумки операції майор американських сил К. Робертс. Донедавна Кісмайо був ареною найзапекліших братовбивчих боїв у Сомалі.

Рейтер.

Фотофакт

РЕКЛАМА— РУШІЙНА СИЛА ІСТОРІЇ

Ці жартівливі слова належать директорові німецького телевізійного каналу АРД Фрідріху Новотни. Одного разу (на знімку) він вирішив на власному прикладі показати, як треба рекламувати товар на телеекрані. Після цього «шоу» колеги пана Новотни називають його не інакше, як Містер Реклама.

Фото ДПА.

Дипломатичні новини

Усе буде в порядку. Новому

З сьогоднішнього дня набуває чинності новий порядок оформлення іноземним громадянам віз для перебування в Україні.

Як повідомив на брифінгу перший заступник начальника консульського управління МЗС України В. Кирик, відтепер іноземні громадяни для одержання візи мають звертатися до посольства України в своїх країнах. Підставою для видачі іноземцю службової візи є клопотання зацікавленої української організації, приватної — запрошення приватної особи, підтверджене українськими органами внутрішніх справ. Громадяни держав, що виникли на території колишнього СРСР, можуть в'їжджати в Україну без візи, але за наявності документів, які засвідчують особу і підтверджують громадянство.

Новий порядок охоплює практично все коло візових питань, і навіть стисло його переповісти дуже важко. Тому, щоб докладніше дізнатися про його положення, слід звертатися безпосередньо до консульських відділів посольства України за кордоном. Крім того, як повідомив В. Кирик, відповідну інформацію передадуть й іноземним дипломатичним представництвам в Україні.

Олексій ЄВСІКОВ.

ЩО В ГАМАНЦІ У ДЕПУТАТА

А як у них!

Плата болгарських парламентаріїв становить три середні зарплати в країні. Тож нині народні депутати отримують 7386 левів (майже 300 доларів). Зарплата відповідно підвищується, якщо народний обранець додатково «навантажений», зокрема є: членом комісії (на 10 відсотків) — 8124 лв., заступником голови комісії або членом законодавчої комісії (на 25 відсотків) — 9232 лв., головою комісії (окрім законодавчої) і заступником голови законодавчої комісії (на 40 відсотків) — 10340 лв., головою законодавчої комісії (на 60 відсотків) — 11817 лв., головою парламенту (на 70 відсотків) — 12556 лв.

Парламентарії мають право на безплатний проїзд у всіх видах транспорту, окрім повітряного. Витрати за проживання депутатів (несофійських) у готелі або на квартирах — також за рахунок державного бюджету.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Софія.

Експрес-інформація

ШОХІН НЕВДОВОЛЕНИЙ

Лише чотири віце-прем'єр-міністри країн СНД беруть участь у роботі наради представників урядів держав співдружності, яка проходить у Мінську. Крім Білорусі, Вірменії, Молдови й Росії решта країн СНД представлена постійними представниками при координуючих органах співдружності, а Казахстан — завідуючим відділом у справах СНД апарату Президента. Голова наради віце-прем'єр Росії О. Шохін висловив здивування з цього приводу і вимагав підтвердити повноваження решти учасників.

Особливу позицію зайняв делегат Узбекистану. Він вважає, що постійним представникам слід надати право брати участь у роботі майбутнього координаційно-консультативного комітету на правах члена уряду. Як відомо, на останній зустрічі глави урядів СНД домовилися про участь у роботі цього комітету лише віце-прем'єрів.

СКАНДАЛ — ПРИЧИНА УРЯДОВОЇ КРИЗИ

Подав у відставку міністр бюджету, економічного планування та з проблем розвитку Півдня Італії соціаліст Ф. Ревільйо. Він став п'ятим членом уряду, який склав свої повноваження через скандал, пов'язаний з корупцією.

А напередодні, під час зустрічі з президентом країни, заявив про готовність піти у відставку і прем'єр-міністр Дж. Амато. Проте глава держави О. Скальфаро не відреагував на цю заяву.

ХТО ВИНУВАТИЙ!

Повідомлення про наступ вірменських військ у Кельбаджарському районі Нагірного Карабаху розповсюдило Міністерство оборони Азербайджану. За його даними, вірменські підрозділи захопили в районі вже десять селищ, напали ще на сімнадцять, порушили азербайджано-вірменський кордон.

Тим часом МЗС Вірменії направило азербайджанській стороні ноту. В ній заявлено, що останніми днями на кордоні двох країн було відносно спокійно. А бої на північному заході Нагірного Карабаху тривають через агресорські дії азербайджанської армії.

ДО РІШУЧИХ ЗАХОДІВ

проти Ірану і Лівії закликав держсекретар США У. Крістофер. За його словами, ці дві країни причетні до вбивств і терористичних актів по всьому світу. У. Крістофер закликав союзників США не надавати Іранові ані економічної, ані технічної підтримки. Він також заявив, що настав час посилити санкції річної давності проти Лівії, які мали на меті спонукати Тріполі видати осіб, запідозрених у терористичній діяльності.

ПІД АБХАЗАМИ ГРУЗИНАМ КЕПСЬКО

Грузинські біженці з Абхазії зібралися позавчора ввечері біля парламенту республіки під час його засідання. Як повідомила агенція «Іпринда-Подія», вони висловили обурення з приводу нелюдського ставлення до грузинів на територіях, контрольованих абхазами. Особливо ситуація погіршилася після останнього штурму Сухумі абхазькими військами.

Депутати одноголосно виступили за виведення грузинського населення з названих територій. Створено спеціальну групу, яка вирішуватиме це питання з абхазькою стороною.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЧЕРЕЗ "КОМПЭКС" В МИР ЭЛЕКТРОНИКИ

ПОСТОЯННО В ПРОДАЖЕ:

- IBM совместимые компьютеры
- компьютеры "Поиск-1", "Поиск-2"
- мониторы ч/б и цветные
- дисководы
- принтеры, оргтехника
- защитные экраны для мониторов
- различные типы дискет
- телевизоры ч/б и цветного изображения
- электронные зажигалки для газовых плит

г.Белая Церковь,
ул.Советская, 41.
Телефоны:
(04463) 5-89-75,
5-85-52.
Факс(04463) 5-89-75.

СБ "Газетная реклама" (044) 221-52-54.

Украинский концерн совместных предприятий

Наши решения — Вашим проблемам

Тел.: (044) 212-48-65.

Факс: (044) 212-40-87.

TDS

СОВМЕСТНОЕ УКРАИНСКО-ГЕРМАНСКОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ TDS

ДЕНЬГИ ИЗ РОССИИ В УКРАИНУ — ЗА ДВА БАНКОВСКИХ ДНЯ С КОЭФФИЦИЕНТОМ

3,5!

Телефоны:
в Киеве: (044) 212-46-19, 212-04-83,

в Новосибирске: (3832) 285-286,

в Москве: (095) 202-55-14, 148-36-18.

3—7 квітня 1993 року

ПЕРША МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА
АГРОТЕХ УКРАЇНА-93

Машини, устаткування та нові технології для сільського господарства.

Устаткування для переробки і упаковки сільгосппродуктів.

Організатор: Арке Інтернейшнл
Центр Виставок і Ярмарків України

Павільйон № 9
Вхід для фахівців з 10.00 до 14.00
Вхід для відвідувачів з 14.00 до 18.00

Торговый отдел фирмы «ТЕХНОБУД» покупает нефтепродукты:
— бензин А-76;
— дизельное топливо;
— автомобильные масла;
Оплата в карбованцах по безналичному расчету.
Рассмотрим любые предложения.

ПРОДАЕТ:
— ковры таджикские (размер 2×3), 70% шерсти, всевозможные расцветки;
— паласы синтетические, (размер 2×3);
— станки универсальные деревообрабатывающие (циркулярка, фуганок, фрезерные насадки, токарные насадки), марка УБДН IV 31, 220 В.
Тел.: (044) 220-84-33.
Факс: (044) 220-51-88.

ФИНАНСОВО-ПРОМЫШЛЕННАЯ ГРУППА «ТОКО»
ПЕРЕВЕДЕМ ДЕНЬГИ ИЗ РОССИИ В УКРАИНУ С КОЭФФИЦИЕНТОМ

3,5

Тел. (044) 560-61-61
Факс (044) 290-11-26

Господарча асоціація «Славутич-Руда» оголошує конкурс на заміщення вакантної посади юриста-міжнародника.
Робота за контрактом.
Надається житло в м. Комсомольську Полтавської обл. Телефони для довідок: 2-17-53, 2-20-04, м. Комсомольськ Полтавської області.

ОРГАНІЗАЦІЯ
РЕАЛІЗУЄ ЗІ СКЛАДУ В ХАРКОВІ:

— лінолеум;
— нівеліри;
— молотки відбійні;
— крісла та стільці поворотні.

Телефони в Харкові: (0572) 51-68-23, 64-22-96.

Оптово-роздрібний плодоовочевий комбінат Подільського району м. Києва ліквідовано з 25.02.1993 року.
Претензії приймаються до 25.04.1993 року.

Фінансовий міст Росія — СНД.
Московський акціонерний банк «ГЕРМЕС-ЦЕНТР» у найкоротший термін здійснює перерахування платежів у країни СНД з коефіцієнтами:
в Україну — до 4,0
в Білорусь — до 1,3.
Платежі в інші країни СНД.
АДРЕСА: 119868, Москва, вул. Єфремова, 10, кімната 601 (їхати до ст. метро «Фрунзенська»).
Тел.: (095) 242-97-59, 242-96-98.
Факс (095) 245-62-65.

ОФІСНІ МЕБЛІ

ІТАЛІЙСЬКОГО, НІМЕЦЬКОГО І ПОЛЬСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Промислово-комерційна фірма **"АБСОЛЮТ"**
Виключний представник на Україні м. Київ, вул. Л.Толстого 5, кв 3

Роздрібна реалізація у наших діллерів

ФІРМА WNESHEXPOBUSINESS-EXPOCENTER - м Київ
Львовська площа 8, Тел 212-03-72, 212-59-73, факс 212-29-82

ФІРМА ДОВІРА - м Київ
Спортивна площа 1 Палац Спорту, Тел (044) 221-54-00, тел/факс 227-50-19

ФІРМА UNIS-ЮНІС - м Харків
Московський Проспект 247 ("Будинок печаті"), тел/факс (0572) 900014

ФІРМА "ABSOLUT" ШУКАЄ ДІЛЛЕРІВ У ВЕЛИКИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

ЗОЛОТО ПОЛУБОТКА ЗНАЙДЕНО,

Сенсація

а заразом і заповіт славного гетьмана

Таке вже наше примхливе життя: шукали золото Полуботка в Британії, а знайшлося воно в Україні.

І, як виявилося, ніколи не губилося. В усякому разі, так стверджує праправнук гетьмана Полуботка, активний член розбудовчого руху в Україні Семен Полуботченко. Його ви і бачите на знімку серед лише кількох діжок із гетьманським золотом, яке не перший рік надійно зберігає славна родина козацьких нащадків від лихих очей манкуртів, яничарів та інших імперських зайд.

— І от нині, коли на терені нашого державотворення зійшли перші паростки національного відродження, настав час відкрити завісу таємниці козацьких скарбів, — заявив С.Полуботченко на імпровізованій прес-конференції, котра відбулася у просторому схроні, де за столи й стільці правили діжки із золотими злитками.

Нащадок легендарного Полуботка розповів, що з прадавніх часів його героїчний пращур заповзявся ввести в оману весь той лихий люд, що чорними зграями сновигав Україною, полюючи на легку здобич. Тому золото було надійно заховане у потаємному схроні, аж за Ла-Манш під виглядом скарбів вивозилися діжки з ... чумацькою сіллю. Нею, до речі, у Британії і досі підсолюють вівсянку.

А розголосити таємницю скарбів, згідно з гетьманським заповітом, слід було лише тоді, коли «на ниві української вольності наллються снагою стиглі кетяги духу козацького».

На думку С.Полуботченка — скарбника у п'ятому поколінні, — такий час в Україні вже настав.

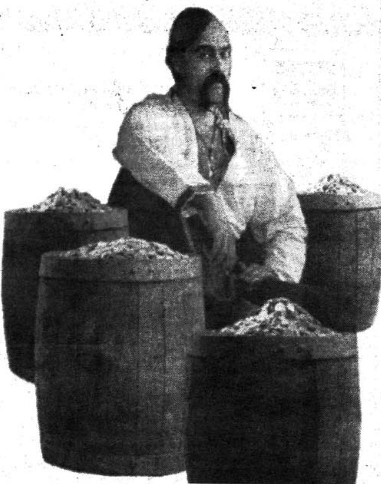
І недарма пролунали під древнім склепінням козацького схрону урочисті рядки із заповіту Полуботка: «Слід розділити теє золото по-братському між всіма нащадками славного роду козацького».

Ці слова прокоментували присутні на прес-конференції юристи. Згідно волі гетьмана, кожний громадянин України, котрий документально доведе, що він козацького роду, має право на свою частку гетьманського золота.

Ну, а щоб на все це багатство не наклала свої загребущі лапи мафія, розглядати заяви та безпосередньо розподіляти золото буде сам праправнук славного гетьмана.

Отже усім, хто походить із козаків і може це документально засвідчити, слід звернутися за адресою: 252001, Київ-1. До запитання: С.Полуботченку. Слід також неодмінно написати, на що саме ви збираєтеся витратити свою частку золота.

Вілен ЧУПРУНЮК,
вчений-культуролог.

Справи валютні

ПЕС ПРОТИ ФАЛЬШИВОК

Справжнє стихійне лихо для працівників банків й валютних крамниць — масова навала на ринки СНД фальшивих доларів і дойчемарок. Завдані збитки вже сягнули не одного десятка мільйонів «зелених». На думку Інтерполу, за цим стоїть серйозна розгалужена злочинна організація, котра не лише має надійну систему збуту фальшивок, а й найновіші технічні засоби для масового друкування підроблених грошових знаків. Майстерність злочинців зростає з кожним днем, і вже навіть найліпше обладнання не в змозі виявити підробку.

Оригінальний спосіб боротьби з лицарями фальшивої купюри обрали у валютній крамниці україно-мексиканського підприємства «Маріанна інкорпорейтид». Тут відмовилися від електроніки і доручили визначати справжність доларів та марок оцьому симпатичному песикові Баксі рідкісної породи ретривер.

І, слід сказати, чотириногий контролер блискуче справляється з новими обов'язками.

— Фальшивки він нюхом відчуває! — із гордістю розповідає співдиректор підприємства Д. Альберто.

Справді ж бо: лише за перший квартал 1993 року завдяки Баксі вже вилучено фальшивої валюти на загальну суму понад 8 тисяч доларів США.

Цілий робочий день без відпочинку працює пес за прилавком, безпомилково реагуючи гучним гавканням на кожний фальшивий долар чи марку. Щоправда, коли йому якось підсунули справжній купон, Баксі так розлютився, що ледь не вкусив невдаху-жартівника.

Незабаром пес стане батьком. І, на думку вчених, феноменальні здібності Баксі можуть успадкувати й цуценята. Звичайно, кожне з них коштуватиме недешево. Та, погодьтеся, справжньому бізнесменові, котрий вміє рахувати гроші, тут є за що заплатити. Тому спеціально для ділових людей повідомляємо телефон для довідок: 441-84-92.

Валентин ДРУКАРСЬКИЙ.

Поруч з конструктором

БУДЕ УКРАЇНА З АЕРОСТАТАМИ

Повітряну кулю індивідуального користування розроблено у Київському конструкторському бюро імені Н. Денисовича. Донедавна це була секретна наукова установа. Тепер вона стала на рейки конверсії і група досвідчених вчених плідно працює над товарами широкого вжитку.

— Наш аеростат, котрий ми назвали «Орел», не має аналогів у світовій практиці, — розповідає керівник конструкторського бюро М. Бадмаєв, — він легкий, у зібраному вигляді поміщається до валізи середніх розмірів, швидко набирає висоту до 300 метрів, може рухатися із крейсерською швидкістю 30 кілометрів на годину.

На думку конструкторів, у період нинішніх труднощів з енергоносіями, економний та практичний «Орел» стане у пригоді міліціонерам, фермерам, бізнесменам. Та і всім нам. Бо кілька потужних українських підприємств уже готові розпочати масовий випуск індивідуальних аеростатів. Орієнтовна ціна — не перевищуватиме 30 тисяч купонів.

Мріють конструктори: недалекий той час, коли легкі та екологічно чисті «Орли» гордо ширятимуть над неозорими ланами суверенної України, над нашими містами й селами.

— І давно б уже так велося, — запевняє М. Бадмаєв, — май ми правову державу. А що виходить? В Україні досі нема закону, котрий регламентував би володіння та користування індивідуальними аеростатами. От і не дають нам «добро» на масове виробництво такої корисної й потрібної продукції!

Щоправда, з'явилася надія. Нещодавно для опрацювання в комісіях парламенту подано проект Закону **«Про повітряні кулі в Україні»**. Лишається вірити, що законодавці не забаряться.

А поки що усі, хто хоче придбати аеростати індивідуального користування, можуть зателефонувати за номером: 441-83-99.

Прокіп ТИШУН.

Телеграфним рядком з...

«ЖОВТЕНЬ» І «БЛАКИТЕНЬ»

Наша газета вже писала про ідеологічні баталії, котрі точаться довкола наміру перейменувати місяць «серпень», оскільки ця назва асоціюється з серпом і молотом із герба колишньої імперії. Нещодавно нам повідомили, що невдовзі це питання буде винесено на всеукраїнський референдум. Якщо народ скаже «так», то «серпень» буде перейменовано у «блакитень» і переставлено у календарі таким чином, щоб він йшов після «жовтня», що, погодьтеся, більшою мірою відповідатиме нашій державній символіці.

УЧОРА — НАФТА, СЬОГОДНІ — ЖІНКИ

Сьогодні у Росії вийшов спеціальний указ, котрий забороняє виїзд до України усім вродливим росіянкам.

— Ми поклали край безконтрольному коханню чоловіків близького зарубіжжя із золотим фондом російського жіноцтва, — так прокоментував новий законодавчий акт представник урядових кіл сусідньої держави.

Щоправда керівники нашої держави переконані, що хто-хто, а Україна тут може запросто прожити й за рахунок внутрішніх резервів.

ПЕРВАК ВІД НАСЕЛЕННЯ

Відтепер на заготівельних пунктах споживспілки Вінниччини разом із м'ясом, яйцями, овочами, насінням соняшнику прийматиметься від населення у необмеженій кількості ... самогон. Навзамін видаватимуться чеки-талони для придбання цукру, дріжджів і дефіцитних товарів народного споживання. Єдина вимога — міцність продукту має бути не нижчою від 70 градусів.

СУРМИ З ЄВРОПИ

Уряд Люксембургу виділив Чернігівській області гуманітарну допомогу на загальну суму 2,3 мільйона доларів. На ці гроші у Європі буде придбано духові інструменти, котрі вже у другому півріччі надійдуть до сільських клубів Чернігівщини.

За повідомленнями наших спецкорів.

По сторінці чергував Тимофій ПРОКОПЕНКО. Телефон — 09.

Наш комікс

Волгоградський фермер І. Афонькін, інтенсивно орючи своє поле, розташоване неподалік від руїн стародавньої столиці Золотої Орди, Сарай-Берке, або Нового Сарая, вивернув плугом з землі якийсь предмет. Це виявився конячий череп. Всередині черепа щось біліло. Потикавши лозиною й переконавшись, що це не гадюка, цікавий тракторист засунув туди руку і витягнув.., пергаментний сувій, поцяцькований незрозумілими значками. Афонькін передав знахідку вченим. Спеціалісти встановили, що текст написано давньою монголо-татарською мовою, і легко розшифрували його, оскільки текст чудово зберігся. Це було послання московському князеві Дмитрію Іоанновичу, який пізніше став відомий під ім'ям Дмитрія Донського. Учені, однак, сказали, що це не оригінал листа, а одна з численних копій. Такі копії в особливо важливих випадках виготовлялись у десятках примірників і вивішувались у різних містах на спеціальних тумбах для загального огляду, бувши, як гадають, прообразом наших газет.

Це послання досі не було відоме історичній науці, і ми не сумніваємось, що воно викличе широкий інтерес.

Здравствуй, дорогой Дмитрий!

Не думал я двадцать лет тому назад, когда мы с тобой сидели в одной юрте и пили кумыс из одного бурдюка, что мне сегодня придется писать тебе эти строки. Дошел до меня слух, что ты, попав под влияние националиста Сергия Радонежского, поддавшись уговорам удельных бояр, которые хотят сохранить свои привилегии, взял курс на отрыв Московского княжества от Золотой Орды. Что твои люди повсюду кричат о каком-то «монголо-татарском иге». Что татарских воинов уже называют в московских краях оккупантами. Что в Суздали побили моего баскака. Что ты требуешь, чтобы московские воины, присягнувшие Орде, теперь дали новую присягу — Московскому княжеству...

Одумайся, брат Дмитрий! Что это за замах — по живому отрезать Московию от Орды?!

Я обращаюсь к тебе, как свой. Ты ведь знаешь, что я не чингизид, а едва ли не наполовину московитянин. Я вырастал при звуках московской речи: нянькой моей была полонянка Варвара. Да и кто сказал, что существует отдельный московский народ? Мы — единая золотоордынская нация. Мы все вместе истекли из драгоценного Итиля. Наш народ разделился (ненадолго) лишь в X веке, когда киевский хищник Олег покорил часть хазар, наших общих предков. Посмотрите на себя: сколько среди вас, московитян, раскосых, скуластых и курносых! Сколько среди нас голубоглазых и светловолосых! Одна кровь течет в наших жилах. Недаром есть поговорка: хорошенько поскреби московита — и ты обнаружишь татарина. Ваш язык — почти что наш язык. Богатырь, халат, диван, тайга, арбуз, карандаш, деньги, лошадь, чулок, ямщик, чердак, халва, чемодан и сотни других слов — это и ваши, и наши слова. Это уже потом при киевской подтравке, были выращены и ненародный московский язык, напичканный славянскими словами, и соблазн отучить московитян от татарской речи, и соблазн полного всемосковского национализма, который у его вождей прорывается то лубочным невежеством, что-де «Москва, Владимир, Новгород — это все русские города» (как будто мы не знаем, что Русью называется лишь полоса земли от Тмутаракани через среднее Поднепровье до Карпат, как будто московские или новгородские летописцы, отмечая поездки своих князей в Киев, не писали: «такого-то числа поехал на Русь...»), то совсем уже невменяемым наколом: незваный гость хуже татарина!

Тысячи лет у нас была одна вера. Наши общие предки поклонялись одному и тому же солнцу и одним и тем же идолам. Киев навязал вам христианство. Но ведь среди батыевых воинов было много христиан-несториан. В 1260 году монголы-христиане ходили в Палестину освобождать от мусульман гроб Господень. Потом, правда, в 1312 году хан Узбек сам принял Ислам. Но ведь мы никогда не ущемляли вашу старую веру. О хане Джанибеке ваш летописец говорит, что «сей царь Чянибек Азбякович добр зело к Христианству». Хан Берке любил христиан и позволил москвичам, обитавшим в Сарае, свободно отправлять свое богослужение, так что митрополит Кирилл учредил для них особую Сарскую обитель. И вообще, разделение по религиозному признаку — это варварство! К тому же московитяне и татары очень часто взаимно меняли веру. Ордынские выходцы издревле селились в московских городах и принимали православие. Татарский чиновник Буча, собирая в Устюге дань с жителей, влюбился в местную девушку Марию, и, чтобы жениться на ней, крестился под именем Иоанна. Впоследствии он построил церковь Иоанна Предтечи, которая, ты знаешь, стоит и до сих пор. А в Ярославле монах Зосима принял нашу, магометанскую веру. В толще населения нет и тени нетерпимости между московитянами и татарами. Вспомни, что Батый сделал Александра Невского своим приемным сыном и любил его, как родного. Что внук Александра, Юрий Данилович, князь московский и владимирский, был женат на сестре хана Узбека.

Сегодня отделять Московию — значит резать через миллионы семей и людей: какая перемесь населения; целые области с татарским перевесом; сколько людей, затрудняющихся выбрать себе национальность из двух, сколькие — смешанного происхождения... Аксаковы, Асадовы, Баскаковы, Бехтеревы, Булгаковы, Корсаковы, Беклемишевы, Чаадаевы, Колычевы, Карамышевы, Бутурлины, Куракины, Сабуровы, Огарковы, Басмановы, Ушаковы, Аракчеевы, Мансуровы, Салтыковы, Бахметьевы, Мусины, Муратовы, Исаевы, Юсуповы, Булатовы, Измайловы — кто они? Московитяне? Татары?

А где граница между Московией и Татарией? Сотни лет мы прожили вместе, не зная никаких границ. У кого повернется язык сказать, что Тула, названная именем царицы Тайдулы, жены Джанибековой, московский город? А Нижний? Если Тохтамыш сдуру дал Василию I ярлык на Нижегородское княжество, то из этого не следует, что татарский народ откажется от земель, которые составляют часть его национального пространства. У сотен тысяч татар, проживающих в Нижнем, никто не спросил: желают ли они, чтобы их подарили, будто какую-то вещь!

Наши муфтии провели экспертизу этого акта и пришли к выводу, что ярлык Тохтамыша не имеет законной силы, так как при передаче Нижегородского княжества в состав Московии не был проведен всеобщий курултай татароязычного населения.

А земли по Верхней Волге и Каме? Разворачиваем четырнадцатый свиток «Всеобщей Золотоордынской истории». Читаем: «Новотатария. Так называется пространство, завоеванное светлейшим ханом Батыем, и включающее улусы Вологодский, Костромской, Чухломской и Вятский». Может, ты, Дмитрий, захочешь включить в состав Московии еще и Крым? Или — ха-ха! — Сибирь!

Вся Европа объединяется (я слышал, что вон Литва собирается объединиться с Польшей), а ты вздумал разъединяться.

Да, горько вспоминать жестокие акции Батыя по отношению к Козельску и некоторым другим городам. Но это было недолго. И потом, козельцы ведь первые убили наших послов, пришедших к ним с мирными предложениями.

Гораздо больше было положительных примеров. Мы вместе остановили натиск немецких полчищ на Восток. Московитяне и татары плечом к плечу сражались с агрессивной Литвой и ее вассалами — русскими князьями. Воссоединение Московии с Золотой Ордой — а именно так это всеми было воспринято — открыло путь в твои земли хивинским и бухарским купцам, что оказало благотворное влияние на экономику. Мудрый старший татарский брат помог младшему московскому брату усвоить твердую ордынскую дисциплину, воинскую доблесть и беспощадность к врагам.

Некоторые московиты кричат, будто татары их грабят. Это бесстыдная ложь. Покажи, где то, что мы награбили?! Посмотри, как живет московитянин. Он живет в избе, ест наваристые щи и пирог с зайчатиной. А простой татарин живет в кибитке, терпит пыль и стужу, питается просом и сырым конским мясом. Так кто же кого грабит?!

С особой тревогой я наблюдаю попытки растаскивания войска. Единое Золотоордынское войско — это залог нашей силы и могущества. Вспомним нашу боевую дружбу, скрепленную кровью,— как татары вместе с Глебом Смоленским и Романом Брянским воевали Литву, как твой дед Иван Калита вместе с ханом Узбеком били тверских предателей! Теперь от воинов, давших присягу Золотой Орде, требуют присяги Москве! Где же твоя воинская честь, Дмитрий?! Кто удостоил тебя великокняжеского сана? Мурут. Кому ты на коленях клялся в верности? Орде. А ведь настоящий мужчина присягает только один раз в жизни! Это что же, выходит, москвичи теперь будут иметь свое войско, черкесы — свое, буртасы — свое, ногайцы — свое, а крымцы — свое?! Это настоящее безумие.

А теперь ты еще и объявил копья, сделанные на московском Копейном дворе, своей собственностью. Но ведь Копейный двор, Дмитрий, строился на средства всей Орды.

Дробить войско — это значит создавать тысячи сложностей. Например, касимовские ремесленники снабжають подковными гвоздями всю Орду. Подумал ты об этом? А где вы возьмете опытных темников? А как московитяне будут командовать лошадьми, если они слушаются только татарских команд?

Ты даже не предусмотрел какой-то переходный период, хотя бы в 2—3 года. (Пока я не подтянул свои основные силы из Монголии и Персии). Ты хочешь иметь свое войско прямо сразу, немедленно. Причем моим сотникам, которые не захотели тебе присягнуть, ты не предоставляешь палат, и они вынуждены страдать, проживая вместе с семьями в рваных юртах.

Ладно, я разрешаю тебе какие-то силы (допустим, 100 легких лучников) иметь в своем распоряжении — для поддержания внутреннего порядка. Но растаскивать все войско? Так, чего доброго, мы можем оказаться по разным сторонам линии фронта.

Больше всего беспокоит меня начинающаяся вражда московитян и монголо-татар. Прошу тебя, Дмитрий: опомнись! Не сталкивай лбами наши братские народы. История тебе этого не простит.

Твой брат МАМАЙ
Публикация тюрколога
Вл. КОВАЛЕНКО.

Телебачення

П'ЯТНИЦЯ
2 квітня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. телефільм «Американська трагедія». 3 і 4 серії.
10.35 Шкільний екран. 10 кл. Фізика. Електричний струм у напівпровідниках.
11.05 Телетеатр представляє. Л. Костенко. «Дума про братів неазовських».
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія «Гарт».
13.10 «Пливе човен...». Українські народні пісні.
16.00 УТН.
16.10 Прем'єра мультфільму «Сокира» (Іран).
16.20 Синтез. Науково-інформаційна програма.
16.40 В.-А. Моцарт. Симфонія № 40.
17.10 Магія слова О. Гончара.
18.00 Чемпіонат України з футболу. «Чорноморець» — «Дніпро». 2 тайм.
18.45 Сад, город.
19.00 УТН.
19.20 Урядовий вісник.
19.50 Реклама.
19.55 М. Гоголь. «Вій». Вистава Київського молодіжного театру.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Продовження вистави «Вій» Київського молодіжного театру.
22.25 Арт-майдан. Галицький камерний оркестр; «Диктор в кадрі». Світлана Білоножко; «Вільнюс-92».
0.05 УТН.
0.15 І знову разом...

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.00 Новини.
8.20 Задзеркалля. Худ. телефільм «Чарівне яблуко».
9.40 «Ранок туманний».
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутою.
11.50 А. Лур'є. «Маленька каплиця».
12.10 «Родичі». Фільм-вистава Театру ім. В. Маяковського. Автори Е. Брагінський, Е. Рязанов.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Блокнот.
15.10 Прем'єра док. телефільму «Атарська лука».
15.30 Задзеркалля. Худ. телефільм «Чарівне яблуко».
16.50 Справа.
17.00 Новини.
17.25 Погода.
17.30 Людина і закон.
18.00 Америка з М. Таратутою.
18.30 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Як брати». Із серіалу «Наварро» (Франція).
«ВІД» представляє:
22.25 Політбюро.
23.00 Новини.
23.20 Музобоз.
0.00 Автошоу.
0.15 Майданчик обозу.
1.15 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Біла ворона.
8.40 Дозвілля. Телебудсервіс.
8.55 «Ми тільки знайомі...». Фільм-концерт.
9.35 «Аляска — Сибір (АлСиб): небо одне на всіх».
10.20 Джентльмен-шоу. «Маски» в гостях у джентльменів».
11.10 «В яблучко». Худ. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Іжиця.
13.55 Дім друзів.
14.25 Королі сміху.
15.00 Телебіржа.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Студія «Рост».
16.15 ТрансРосефір. Дзеркало одного дня.
16.45 Велике коло.
17.00 «Зісланий на планету Земля». Худ. фільм. 4 серія.
17.50 Біля порогу злагоди.
18.35 Мультфільм (США).
18.45 Київська панорама.
19.05 Співає Марія Стефюк.
19.55 К-2 представляє: «Оскар-93».
21.40 Студія «Укртелефільм» представляє: В. Шевчук. «Птахи з Невидимого острова». Поетична притча.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.45 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Зрозуміє лише самотній». Комедія.
19.00 Мультфільми.
19.15 Худ. фільм «Хрещений батько». Гангстерська драма.
22.05 Інформаційна програма «Рулетка».
22.20 «СовОк».

ГОЛОС України
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 814907

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311060.